
KHK ja KH asutuste vahelise koostöö protsessi mudel (R5)

LEONARDO DA VINCI UUENDUSIIRDE PROJEKT

“RELATE – PROMOTING THE RECOGNIZABILITY OF LEARNING OUTCOMES FROM VOCATIONAL EDUCATION TO HIGHER EDUCATION” („KUTSEHARIDUSE ÕPIVÄLJUNDITE TUNNUSTAMINE KÕRGHARIDUSES“)

Toetusleping number: DE/11/LLP-LdV/TOI/147640

Täiendav informatsioon „RELATE“ projekti kohta asub meie veebilehel
www.relate-project.eu

Sisukord

1	Lühikokkuvõte	3
2	Eesmärk	3
3	Metoodika	3
4	Tulemused	4
4.1	Ametlik koostöö KHK ja KH asutuste vahel Saksamaa	4
4.1.1	Näited heade tavade Saksamaa	4
4.2	Ametlik koostöö KHK ja KH asutuste vahel Eesti.....	5
4.2.1	Näited heade tavade Eestis	5
4.3	Ametlik koostöö KHK ja KH asutuste vahel Rumeenia	6
4.3.1	Näited heade tavade Rumeenia	7
4.3.2	KHK ja KH asutuste vahelise koostöö protsessi mudel	8
5	Lühendite loetelu	10

1 Lühikokkuvõte

Töopakett 3 (WP3) „Varasemate projektide tulemuste jagamine ja võtmeküsimuste kokkuvõte“ kujutab endast käesoleva projekti põhitulemuste kujunemise seisukohalt võtmepaketti. Selle tulemused on aluseks uuendusviirde meetodikate ja tööriistade kujundamises. WP 3 tugineb nii dokumentide kui valdkonnaanalüüsile, mis viidi läbi Eestis, Saksamaal (Saksimaa) ja Rumeenias eesmärgiga koguda kasulikke andmeid partnerite varasemate VÕTA-teemaliste projektide kohta, hetkeolukorra kohta partnerriikides VÕTA rakendamisel kutseharidusest ja -koolitusest kõrgharidusse ning KHK diplomite tunnustamiskriteeriumite kohta.

Käesolev dokument on üleminekuaruanne, mis esitab kõigi partnerite kolmanda tööpaketi raames saadud uuringutulemused **KHK ja KH asutuste vahelise koostöö protsessi mudeli** teemal.

Nagu taotluses märgitud, on käesolev dokument tööpakettide 4 – 6, st. varasemate projektide tulemuste üleviimise ja kohandamise ning põhiküsimuste kokkuvõtte, eeltingimuseks Saksa, Eesti ja Rumeenia kontekstides.

Käesolev dokument kujutab endast projekti viiendat tulemust ja osa WP3 tulemustekogumist.

2 Eesmärk

Dokumentide analüüsi eesmärk oli koguda informatsiooni ja praktikaid KHK ja KH asutuste vahelise koostöö protsessi mudeli kohta. Nagu ülal selgitatud, aitavad need kriteeriumid konsortsiumil paremini mõista reaalselt olukorda sihtriikides ning kohandada tulemusi partnerriikidesse.

3 Metoodika

Dokumentide analüüs KHK diplomite tunnustamise kohta rahvusvahelisel tasemel saavutati Eestis, Saksamaal ja Rumeenias ühtse vormi alusel, mis oli kõigi partnerite poolt läbi arutatud ja kokku lepitud. Vorm ja uuringu läbiviimise selgitus sisalduvad partneritele antud WP3 andmete kogumise suunistes. Samuti rakendati intervjuusid sidusrühmadega ning nende tulemusi on kasutatud selle aruande koostamisel.

4 Tulemused

Järgnevalt on uuringutulemused esitatud partnerriikide kaupa.

4.1 Ametlik koostöö KHK ja KH asutuste vahel Saksamaa

4.1.1 NÄITED HEADE TAVADE SAKSAMAA

FHD on juba loodud tekk VÕTA protsess BA õppekava Sotsiaalne pedagoogika & Management lõpetanutele lasteaia õpetaja ja terapeut koos tervendavat kutseõppes diplom.² Akademie für berufliche Bildung gGmbH, AFBB) on välja töötatud koostööd, kutseõppeasutuse, kes on väga kogenud Koolitus lasteaed õpetajatele. See võimaldab lõpetajate käesoleva kolledži alustada lühendada uuringu käigus (60 AP). Vastastikuse mõistmise memorandum of understanding.

Selleks, et kehtestada üldine tunnustamise menetluse õppekavad kutsehariduses muidugi lasteaia õpetaja ja ta uuringu käigus pedagoogika Social & Management libahunt poolst võrreldav kvalifikatsioon eesmärgid (pädevust).

Puhul muuta õppekavad, võrdlus eesmärkidega ja kursuse sisu tuleb korrata. Täiendav õppekavade korra aluseks on järgmised dokumendid: raamlepingud tehnilise koolid, otsus alalise konverentsi 7.11.2002 ja kvalifikatsiooniraamistik Saksa kõrghariduse alates 21.4.2005.

Õppekava lasteaed õpetaja kutsehariduse kursus on üles ehitatud õppe valdkondades, mis vastab modulaarne struktuur HE muidugi. Nagu kvalifikatsiooni eesmäärke HE muidugi lähivad kaugemale eesmärgid kutsehariduse muidugi moodulid libahunt suunatud, mis orienteeritud "korralduslikud ja praktilised oskused" või mis "annavad baastadmised."³

Õpitulemused kutsehariduse Muidugi võib tunnustada, kui "... vähemalt 50% õppe sisendid on

¹ Põhinevad partnerite poolt heaks kiidetud dokumendil „WP3 andmete kogumise juhised partneritele“

² Verfahren zur Anrechnung von außerhalb des Hochschulwesens erworbenen Kenntnissen und Fähigkeiten auf den Studiengang „Sozialpädagogik & Management“ der Fachhochschule Dresden (FHD) – Private Fachhochschule gGmbH. Dresden (FHD) 2012.

³ Verfahren zur Anrechnung ..., a. a. O., S. 3.

otseselt sobitamine ja vajaduse korral edasine faktiliselt omavahel seotud hüvitis sisu olemas, nii et tegin lõputöö kaks aspekti hõlmavad umbes 90% kogu valdkonnas."⁴

Lisaks sisu (sisendid) õpitulemused saavutatakse libahunt Peetakse samuti. Seega respectivement Õppetundide arv ja kirjandus, mis oli aluseks võtnud, mida võrrelda.

Kokku kaheksa moodulid kogusummas 60

AP libahunt poolt määratud, millele pädevused omandatud väljaspool kõrgharidust AFBB lõpetajat e võib osaliselt või täielikult Kõne tunnustada.

4.2 Ametlik koostöö KHK ja KH asutuste vahel Eesti

4.2.1 NÄITED HEADE TAVADE EESTIS

Lihtsustatud VÕTA protsessi teemal KHK ja KH asutuste õppekavade vahel on läbi viidud pilootprojekt. Projekt RIFA (Integrated development of vocational and higher education curricula in Lääne region- Applied Computer Science and Natural Tourism Management – Kutsehariduse ja kõrghariduse õppekavade integreeritud areng Läänemaal – rakendusinformaatika ja loodusturismi korraldus) peamine eesmärk oli välja töötada integreeritud õppemudel kutsehariduse ja kõrghariduse vahel, tõstmaks hariduse kvaliteeti ja pakkumaks õppimisvõimaluste jätkamist kutseharidusest kõrgharidusse.

Konkreetsed eesmärgid olid:

1. Integreeritud õppemudeli välja töötamine ja piloteerimine kutse- ja kõrghariduse vahel, tuginedes Tallinna Ülikooli Haapsalu Kolledži ja Haapsalu Kutsehariduskeskuse õppekavadele.
2. Haapsalu Kolledži rakendusinformaatika ja Haapsalu Kutsehariduskeskuse arvutiteenuste õppekavade arendamine: integreeritud mudeli põhjal ühine sisu ja kvaliteedi väljatöötamine.
3. Haapsalu Kutsehariduskeskuse loodusturismi korralduse ja Haapsalu Kolledži avaliku halduse õppekavade arendamine: integreeritud mudeli põhjal ühine sisu ja kvaliteedi väljatöötamine.
4. Erialade areng lähtuvalt Lääne regiooni vajadustest (koolitus, piirkonna vajaduste ja üliõpilaste iseseisvate ülesannete/lõputöö vaheline seos).
5. Ettevõtete praktikate kvaliteedi tõstmine läbi võrgustike loomise ja ettevõtete mentorite koolituse.

⁴ Verfahren zur Anrechnung ..., a. a. O., S. 3.

6. Elukestva õppe edendamine regioonis, pakkudes paremat juurdepääsu kõrgharidusele ja paindlikke õppevõimalusi töötavatele ja vähem liikuvaile inimestele.

Haapsalu Kolledži ja Haapsalu Kutsehariduskeskuse tegevuste peamised alused olid erialade uuenduslik areng ja Läänemaa jätkuva arengu ning konkurentsivõime tagamine haritud ja kvalifitseeritud rahvastiku kaudu.

Eesmärgi saavutamiseks jõudsid Tallinna Ülikooli Kaapsalu Kolledži ja Haapsalu Kutsehariduskeskuse juhtkonnad kokkuleppele koostöös erialade ja õppekavade arendamises ning püsivate õppevõimaluste pakkumises piirkonnas.

Teostati järgmised tegevused:

1. Ühisalade kaardistamine, võrreldes KH ja KHK õppekavade õpiväljundeid.
2. Kattuvate alade mõõtmine ainepunktides.
3. Võrdluste käigus tekkinud probleemide välja toomine ja lahenduste leidmine.
4. Ideede kaardistamine ja töögruppide ettepanekud.
5. Universaalse ja ühtse õppemudeli kontsepti väljatöötamine valitud KHK ja KH õppekavade jaoks.

Kokkuvõtte. Tuginedes VET-HE, RIFA projekti ja teistele Haapsalu Kutsehariduskeskuse ja Tallinna Ülikooli Haapsalu Kolledži kogemustele, võib väita, et parim viis ühise mudeli loomiseks on võrrelda konkreetseid KHK ja KH õppekavasid, kaardistada kattuvad alad, mõelda KHK lõpetajate (võimalikule) hindamisele ja nõustamisele nende tulevaste KH õpingute osas. Seda tehes tuleb meeles pidada KH kvaliteeti ja regulatsioone.

4.3 Ametlik koostöö KHK ja KH asutuste vahel Rumeenia

Rumeenia haridus- ja koolitusreformi eesmärk on tõsta struktuuride ja protsesside paindlikkust. Selle eesmärgiga seadustati elukestvate õppele spetsiifilised üksused ja haridusprotseduurid. Selle reformi kaks olulist osa on täiskasvanute täienduskoolitus ja ülekantav ainepunktisüsteem.

Kahjuks puudub Rumeenias formaalne koostöö KHK ja KH asutuste vahel.

Siiski eksisteerivad head toimivad mitteformaalsed tavad, mida tulevikus tõenäoliselt laiendatakse ja võetakse omaks uutes asutustes, toetades sel moel KHK-KH ametlikuks muutumist. Seda mõtet toetavad ka erinevate sidusrühmadega läbi viidud intervjuude tulemused: vaatamata sellele, et mõned asutused (nii KHK kui ka KH) ei tunne või ei rakenda standardiseeritud/formaliseeritud ECVET instrumente nagu näiteks Vastastikuse mõistmise memorandum ja Õppeleping (mis võiksid

KHK-KH koostööd kergendada), on ülikoole, kes kasutavad koostöös KHK ettevõtetega Õppepingut juba 2008. aastast.

4.3.1 NÄITED HEADE TAVADE RUMEENIA

Järgnevalt on esitatud mõned sellised head praktikad, mis räägivad KHK-KH koostöö formaliseerimise kasuks:

1. Peaaegu kõigis Rumeenia ülikoolides (nii riigi- kui eraülikoolides) on tööalase koolituse keskused, mille kaudu pakutakse KHK erinevatele sihtrühmadele, välja arvatud üliõpilastele. Näiteks Pite stis Ülikooli KHK Keskus ja Kooitules-Muntenia koolituskeskuse, koolitusprogrammide näol.

Keskusel on muuhulgas järgmised eesmärgid:

(a) tööturu algatus-, professionaliseerumis- ja ümberõppevajaduse kindlaks määramine;

(b) algatuse, koolituse, täiendamise, professionaliseerumise ja/või ümberõppe teemaliste haridusprogrammide teostamine, mida viiakse läbi õppemoodulitena, teoreetiliste ainetena, internatuuridena ja individuaalse tööna huvitatud isikute ja/või sidusrühmadega järgnevatest valdkondadest: majandus, kohalik omavalitsus, teenused, tervis, heaolu ja keskkonnakaitse, siseministerium, sõjavägi, kultuur ja haridus;

(c) koostöö teiste volitatud organisatsioonidega Rumeeniast ja välismaalt.

Nende eesmärkide saavutamiseks teeb Muntenia koolituskeskus koostööd Pite sti, Ülikooli otsustades, milliseid koolitusprogramme pakkuda, jagades koolitajaid, määrates koolitus- ja hindamiseesmäärke. Kuna Muntenia koolituskeskuse personal on peamiselt Pite sti Ülikooli per eksisteerib ühine visioon õppeväljundite kirjeldamisest, kuid puudub ametlik lähenemine vastavale koostööle.

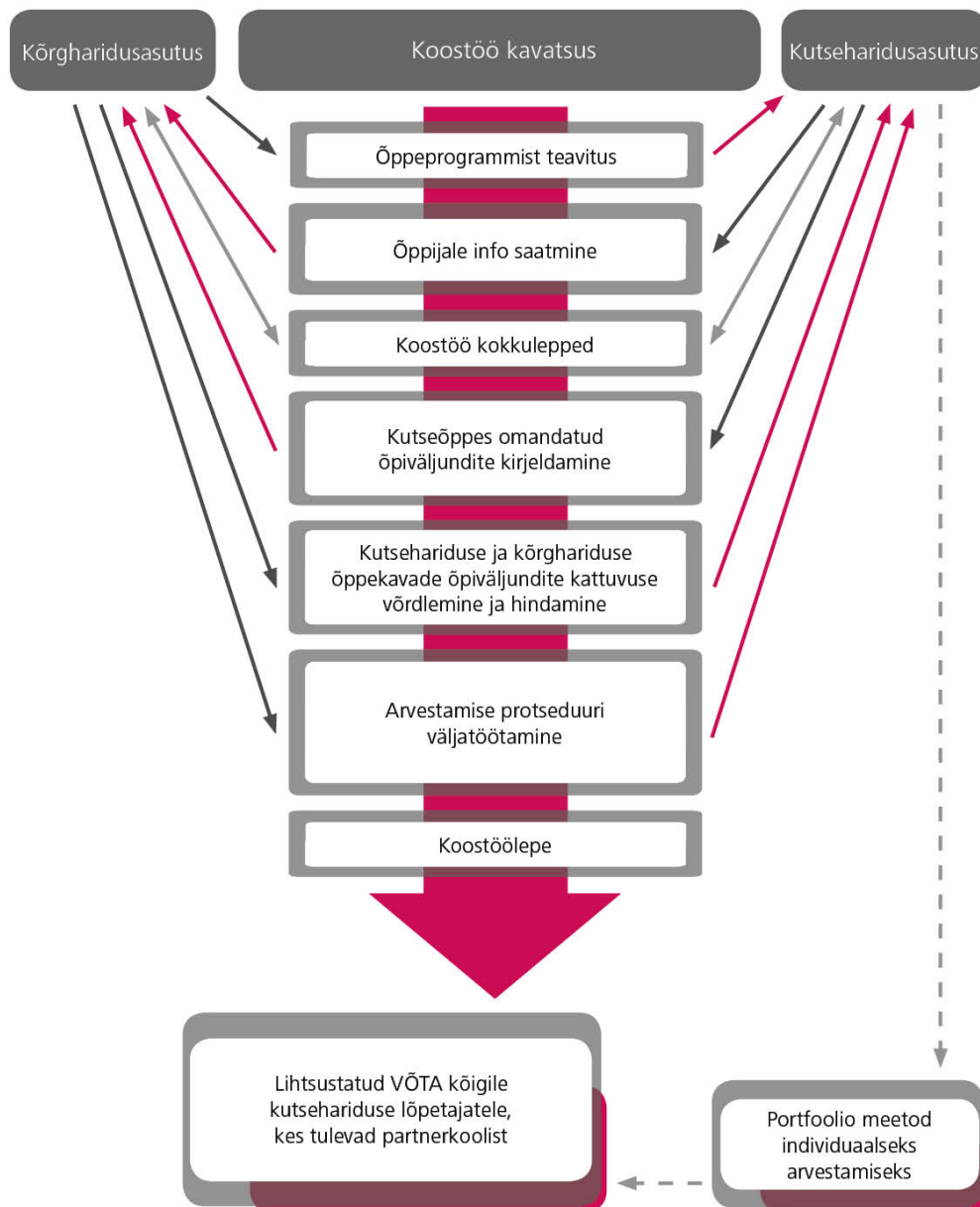
2. Teine näide eksisteerivast mitteformaalsest KHK-KH koostööst on asjaolu, et teatud KHK asutused (KHK pakkujad) töötavad tavaliselt ka akadeemilisest keskkonnast pärit koolitajatega. Akadeemiline keskkond on koht, kus koolitajad on akrediteeritud.

3. Ehkki me ei saa rääkida KHK-KH ametlikust koostööst Rumeenias, peaks siinkohal siiski mainima koostööd, mis sai alguse ettekirjutuse 4543/468, 2004 a. tõttu, mis puudutab muul viisil kui formaalselt omandatud oskuste arvestamist. Nimetatud ettekirjutus sätestab, et inimene, kes soovib oma mitte- või informaaalselt omandatud ametialaste oskuste hindamist, peab esitama palve kõnealuse ameti/kvalifikatsiooni keskusele. Ettekirjutus selgitab detailselt ja konkreetsetele sammudele tuginedes, kuidas oskuste arvestamist saavutada. Nimetatud ettekirjutuses puudub

küll selge tõendus KHK-KH koostööst, ent selles sisalduvat täpsustust „Pärast oskuste hindamist saadud tõendit tunnustatakse riiklikult.“ võib pidada esimeseks sammuks KHK ja KH asutuste vahelises koostöös, kuna selliste tõendite omanikud võiksid neid loodetavasti lähitulevikus kasutada KHsse astumisel.

4.3.2 KHK JA KH ASUTUSTE VAHELISE KOOSTÖÖ PROTSESSI MUDEL

Relate Kutse- ja kõrgharidusasutuste vahelise koostöö mudel varasemalt õpitu arvestamiseks



5 Lühendite loetelu

VÕTA	Varasemate õpingute ja töökogemuse arvestamine
KHK	Kutseharidus ja -koolitus
KH	Kõrgharidus
ÕV	Õpiväljundid
MoU	Vastastikuse mõistmise memorandum (ingl k Memorandum of Understanding)
ÕL	Õppeleping
ECVET	Euroopa kutsehariduse ja -koolituse arvestuspunktide süsteem (ingl k European Credit System for Vocational Education and Training)
ECTS	Euroopa ainepunktisüsteem (ingl k European Credit Transferable System)
TKH	Täiskasvanuharidus